

Megljen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . . . 4 frt.
Félévre . . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára . . . . . 8 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Hubacs Pál ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető közlemények és pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE

a lap hátulsó (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kinestár bélyegilleték külön 30 kr. A szerkesztőségen kívül elfogad előfizetéseket és hirdetéseket a helybeli könyvnyomda is.

NYILTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

Vasárnapi munkaszünet.

II.

A dekadok, vagyis a tiznapos időfelosztás rendszere, mit a francia forradalom léptetett a vasárnapok helyére, — mint mult számunkban említők, — csakhamar letűnt a színéről, mert azonkívül hogy ez időfelosztási rendszert Robespierre szelleme lengte át, — mi maga elég leendett annak megbuktatására, — ellenkezett az az emberi és állati természettel; ellenmondott annak az élet minden viszonya; ellenkezésbe jött az év felosztásával; napforgással s minden létező időszámítással.

A hetedik nap mindig két nagy célt egyesített, s egyesít ma is, lévén az vallási és munkaszüneti, vagyis nyugalmi nap.

Régi tapasztalat, hogy a hetedik nap úgy az emberre, mint az igavonó állatra nézve, nyugalomnak legmegfelelőbb napja.

Századunk második felében minden téren a haladás zászlója tüzetett ki, még pedig jellemzőleg minden előrehaladás gőzerővel hajtatott célja felé; az üzlet mezején a haladás egyik mottója az volt, hogy rövid idő alatt minél több produktóval, minél gazdagabb készlettel állhassanak a konszumentek elé; a konkurentia rohamossá lett, mely aztán a leghiggadtabb üzletembert is a szakadatlan munkába kergette.

Minthogy pedig a maga mértékén tul semmi sem tarthatja fenn magát, úgy a mértékén tulhajtott munka rendszerrel is tul lőtt korunk a kitűzött célon.

„Az idő pénz“ volt az egyik, — „kiszámíthatatlan töke vesz el a vasárnapi munkaszünet által“, volt a másik jelszó.

S hogy semmi töke el ne vesszen, füstöltek a gyárak, zakatoltak a gépek, izzadtak a munkások az év minden napján s éjjén, ki nem véve egyetlen egyet sem.

TÁRCZA.

ELVESZVE.

— Te mindenáron azt akarod, hogy egyedül induljak el? — kérde az atya, elégedetlen arccal tekintve nejére

A kis leány, kit térdén tartott szemeit atyjára emelte és bizalmasan mosolygott reá; az atya végig simította kezével a gesztenyeszínű, göndör, selymes fürtöket és szemeit a bus fiatal asszonyra vetette, ki lassan, bágyadtan pakolgotott egy kis börtáskába.

— Mari, felelj hát, te mindenképpen Párisban akarsz maradni s csak holnap találkozni velem? Te magad akarod, a kicsivel, megtenni az utat Havreig?

— Nem mehetek, Márton, mondá elnyomott hangon a nő. Harminc órája, hogy elhagytuk a mi szegény, öreg házunkat s nem volt egy percem, hogy leülhettem volna; borzasztó volna még egy éjet vasuton tölteni. Hadd nyugodjam itt ki magam, holnap együtt mehetünk.

— Mit? kiáltott fel a férfi fölgorva s nagy lépésekkel átfutva a vendégfogadó szűk szobáján, hova szálva voltak. Ugy nem jut az ember Amerikába, ha sem helyet nem vált, sem hajót nem lát!

Vajjon mi lett eredménye e rohamos s ez emberi erőt tulszárnyaló munkának?

Nem más, mint az, hogy ma a gyárak és raktárak tultömvék a készletekkel; a a konszumentek közönség el van árasztva mindennel, mire szüksége volt s nagy lévén a készlet a gyári produktumok, mesés percent leengedéssel árultatnak; a könnyebben romlásnak induló anyagok halomra rothadnak s penészesednek, mindezek következtében kénytelenek a gyárak a munkát hosszabb időre beszüntetni, vagy csak csekély munkaerőt foglalkoztatnak, s ezeket is silányul fizetik, innét aztán a munkások elégtelensége: a kenyérhiány, csekély napidíjak, lázadás, s a vandalismussá fajult rombolás és fosztogatás.

Mindebből azonban nem azt akarjuk következtetni, hogy ha a gyárak vasárnap nem füstölögtek volna, ez abnormis állapotok nem állanak elő; nem ezt, hanem igenis azt, hogy — látva a munkaadók s munkások jelenlegi konstellációját — kár volt a vasárnapot ősi jellegéből kivetkőztetni; hisz annak profanálása, mint látjuk — határozott anyagi kárral jár; kár volt a munkáselemt a vasárnapi munkával demorizálni, elfeledteték velök azt, hogy ők munkások ugyan, de emberek is egyszersmind, kiknek önmaguk, az emberiség s családjaik iránt jogaik s kötelmeik vannak, kár volt a gyárakat az emberiség legkegyeltesebb napjain is füstöltetni; a műhelyek zajával azokat zavarni, holott ma dolgozó napokon is az eddig oly zajos gépek némán hevernek.

A mai üzlet képe ez; nagy készlet, nagy kínálat, pedig minél nagyobb a készlet és kínálat, annál többet veszít az árucikk becsebből, annál olcsóbb.

E kétes eredményt elérte volna ko-

— Van már hely váltva, mondá Mari halkán, bezárva a bördöt.

— Igen, de tudjuk, hogy milyenek? És mivel nekem száz, meg száz vásárolni valóm van még Havreban, a mit itt egész napi futkosásban sem találtam, ott megveszem kéz alatt, ott szokták ellátni azokat, kik magukat számüzik.

* Itt félbeszakította szavait és megált. Keze a kis lány fején nyugodott. A kicsi nem szólt, mig a szülők vitatkoztak; ő tudta, hogy meg kell várni, mig a vihar tova megy; de időről időre némán hízelt annak, ki haragosabbnak látszott. Ez volt most az atya, ki föléje hajlott és gépiesen átkarolta.

— Mond meg nekem igazán Mari, — folytatá a férj hévvel, te meguntál engemet, meguntad az életet, meguntál mindent...

— Igazán meguntam, mondá a nő, de téged nem, Márton. Mi nagyon szerettük egymást mikor egymáséi lettünk, én most is nagyon szeretlek még, dacára...

A férj haragos mozdulattal közbe vág.

— Dacára hibáimnak, dacára esztelenségeimnek, dacára gondatlanságomnak, mely elpazarolta hozományodat, gazdaságomat, atyai örökségemet, végre mindent! Tudom önmegadásomat, tudom szemrehányásaidat...

runk akkor is, ha a nyugalom napját nem forgatta volna is ki eredeti rendeltetéséből.

Hát a vasárnapi munkaszünet nem volna-e áldásos a munkás családjára?

A családapának földi édene az ő családi szentélye.

De mikor örvendjen a munkás, mint családapája kedves övének? Midőn a munkából este előkerül, kicsinyei már részben nyugszanak, a még fentlevők a testileg-lelkileg kimerült apát látják haza jönni, nincs arra hangolva, hogy velök csevegjen, neki nyugalom kell, legfellebb annyi idejök van, hogy a nehéz munkában görnyedő atyjuk homlokán gyöngyöző verejtéket letörölhetik, mert mire reggel felébrednek, már csak hült helyét találják a korai órákban munkára tért kenyérkeresőjöknek. A hetedik nap — a vasárnap volna az, — melyet a munkás családapája családjában körében tölthetne, atyai örömeit élvezhetné, gyermekei közt magát kipihenhetné, testileg-lelkileg egyheti nehéz munkára mintegy ujja születetne, de meg van ez édentől fosztva, mert a munkának se szünete, se határa. Magából a család szempontjából kiindulva, nem talál az ember szavakat, melyekkel kellőleg qalifikálhatná korunk azon eljárását, miszerint a nyugalom napját — a vasárnapot — oly cynikusán dolgoztató napnak degradálta, s ez által a munkást földi édenétől — a családtól — izolálta.

S a társadalomnak is nem érdeke-e, hogy polgárai testben-lélekben épek legyenek? Munkaedzett polgárok képezik a társadalom fenntartó elemeit, nem pedig a munkacsigáztottak s ez lényeges különbség. Egy a munkától agyoncsigáztott osztálytól nem várhatja a társadalom joggal, hogy ép, erős generációt bocsásson rendelkezésére. És a mai nemzedék satnyasága nem-e a

Mari elfordította bágyadt arcát. A férj indulatosan szakította félbe a keserű szavakat, melyek ajkaira jöttek s lágyabb hangon folytatá:

— Szerencsétlen voltam; nagyon biztam azokban a gazemberekben, felhagytam magamat emészteni a nyomorultak által, beismerem... de Mari, most új életet megyünk kezdeni, mindent eladtunk, Amerikába sietünk, hol az életrevalók szerencsére találnak, ne légy oly szomorú és tedd félre arcodról és szemeidből a szemrehányást... nekem is bátorításra van szükségem, esküszöm reád! És kétszeresen hiányzik az nekem, mert nálad sem találok...

— Lehanyatlott egy székre; a nő hozzá ment és összekulcsolt kezeit vállára tette.

— Szeretlek, szegény Mártonom, mondá, én tudom, hogy te becsületes és bátor lelkű vagy, de mikor ingóságunkat eladták otthon az árverésen, látod ugy éreztem, mintha valami itt megszakadt volna.

A nő kezét szenvedő szívére tette. A férj feszülten nézett reá.

— Unott vagyok a halálig, folytatá a nő, alig bírván elnyomni a könyárt, mely szemeiben fakadt. Most ugy érzem, mintha szívem megállana és én megfulnék... Egy kis pihenést, könyörületből... egyetlen éjet egy

mellett szól, hogy adja vissza a társadalom a vasárnapnak régi jellegét, legyen az a nyugalom napja, hisz ha valaha egy nemzedékre ráért a vasárnapi pihenő, úgy a mai satnya nemzedékre kétszeresen rá fér az.

Hangosan szót emel továbbá a hetedik napi munkaszünet mellett a vallási, erkölcsi s társadalmi rend; követeli ezt a kimerült emberi erő. Kell annak nyugalom, testi-lelki felüdülés és csakis így győzhető le a hat napi nehéz munka nehézsége, míg ellenben a határt nem ismerő munka által elhasználtatik az emberi erő, kimerül, elcsenevészedik az egész generáció, s csak a kórházak lakói szaporodnak.

A mi a konkurenciát illeti, azt mi is helyeseljük, de csak azon pontig, míg az visszaéléssé nem fajul. A mihelyt azonban annak gyümölcse keserű a társadalomra, — minő a munkáskérdés — családra vagy egyesre is, ott a társadalomnak nem csak joga, de kötelessége a veszélyes áramlatot a maga medrébe visszaterelni.

A mit eddig elmondtunk, az áll nemcsak a gyári, hanem egyáltalán nagyobb testi erőt igénylő, bármi munkával foglalkozókra is.

Hasson oda a társadalom a maga hatáskörében, hogy a vasárnap, a nyugalom napja legyen. Ezt követeli a család, a munkás, az igavonó állatok természete, ezt a társadalmi rend.

Nem mind rossz intézmény az ami régi, kétszer is megfontolandó — ha ezredéves institúciók felett akarunk pálcát törni, vajjon nem-e mond csütörtököt új eszménk, nehogy midőn a higgadt ösöket meghaladni készülünk, korunkra a léha kapkodás, bélyege süttessék.

Néhány szó a biztosításokról.

II.

Elmondottuk mult alkalommal a biztosítási ügylet keletkezését és fejlődését nagyjából, átérthetünk tehát annak jelenére.

Mai napság a biztosítási ügylet avagy üzlet kiterjed minden eshetőlegi kárra, minden esélyre, biztosíthatunk ma halál esetére ép úgy mint bizonyos kor megérése esetére, baleset okozta, halál- avagy munkaképtelenség ellen, úgy tűz által okozható károkat; bármelynemű szállítás alkalmából érhető szerencsétlenség, avagy kár ép úgy biztosíthatók, mint megváltágyon és holnap reggel mi megyünk az első vonattal, hogy veled lehessenek...kerlek.

Márton habozott.

— Hogy hagyjalak én téged itt ebben a nagy Párisban, hol senkit sem ismerünk, ezzel a kicsivel....

— Ki tart vissza engem? — kérdé a nő. A férj hallgatott; nem tudta, mit feleljen.

— Ah, szóla később, ha nem kellene holnap reggel találkoznom azzal az emberrel, ki nekem foglalkozást ígért, itt maradnék veletek... de csak tizenegy óra előtt találhatom meg... holnapután tizenegy órákor messze leszünk... ez a hajó reggel három órákor indul...

Még habozott, majd hirtelen így szólt:

— Megyek, legyen, én indulok. Van pénzed?

— Van ötven frankom, válaszolt Mari.

— Az elég, nem sokat költöttünk itt, kevésből megélünk, megváltoztunk.

— Összecsomagolta a kis táskát és szomorú és bosszus mozdulattal vállára vetette.

— Jöttök az állomáshoz? mondá, miközben az ajtó felé tartott.

— A nő követte, kezénél fogva vezetvén a kis leányt. Lassan és nehezen hatoltak keresztül a foglalatos és zajongó tömegen, mely az utcákat ebben az órában ellepte.

— Hat órát ütött a Szent-Lázár indóházánál mikor a perronra értek.

hatja csekély díjért a jégokozta szerencsétlenséget és veszteséget a termelő.

Midőn mint jeleztük, a biztosítási ügylet terjedt és a biztosítással foglalkozó társulatok száma mindinkább nagyobbodott, beállott azok között a verseny.

Nem egészen helyeselhető azonban e téren a versenyzés, mert az nem egy téren bizonyult már kárt okozónak.

A társulatok díjtételeiket állandóan lejjebb és lejjebb vették és már-már odaérték, hogy a valószínű kár és a fizetett díjtétel alig állanak helyes arányban. Mutatja ugyan ez állításnak valóságát, alaposságát és igazságát azon körülmény, hogy a legutóbbi évtizedben egy pár biztosító társulat beszüntette fizetéseit.

A jelzett verseny okozta, hogy nemcsak a díjtételek vétettek csekélyebb összegre, hanem oda tértek a biztosító társulatok, hogy ma már 6 éves biztosításoknál, egy éven át ingyen biztosítanak tűz ellen.

Elérkezett azon idő is, midőn a társulatok versenyképességük emelése okán, az életbiztosítási osztálynál nyeresemény osztalékban részesítik a biztosító felet, sőt legutóbbi időben a magyar-francia biztosító társaság a biztosított összegről kiállított kötvényeket sorsolás tárgyává tette és ezáltal megadta annak lehetőségét, hogy valaki nemcsak biztosított, hanem egyszersmind lutrizó is legyen.

A tűzbiztosításnál majdnem minden társulat biztosít immár 6 évre egy ingyen év engedélyezése mellett, de nem minden társulat fogadja el még az általános tűzbiztosítást, melynél a biztosító fél összes bárhol lévő és tartózkodó vagyona díjtétel mellett állandóan biztosított.

A jégbiztosítás terén is halad a verseny, — vannak már itt is rendkívüli előnyök — így a magyar-francia biztosító társaság 6 éves jégbiztosítás megkötésénél a fizetett tiszta díjak 20%-át tartalékba helyezi, illetve a biztosító félnek javára írja és így a 6-ik év — hason nagy biztosított összegnél — ingyenbe marad, mi a gazdára rendkívüli előny és haszon. Előnyös és az összes biztosító társaságok felett rendkívüli és páratlan előnyt nyújt a magyar-francia biztosító társulat még az által is, hogy a jégbiztosításoknál — habár csekélyebb összeggel magasabb is a díjtétel — a megállapított díjtételek fele fizetendő, hahogy a biztosító felet jégkár nem éri.

Ki is használja a jelzett körülményeket,

— Gyorsan, szóla Márton, mert lekésem. Vigyázz a táskára én majd a pénztárhoz megyek.

— A fiatal asszony és a kisleány megállottak a kis bőrönd mellett; zavarodott szemmel és elszorult szívvel nézték az indulási órák cihelődéseit; a zaj hallásukat eltoptította, a nép taszigálta őket, félni kezdtek és nem tudtak szólni, mikor Márton visszatért.

— Ideje volt, mondá, majd elkéstem. Isten veletek holnapig. Várni foglak az állomásnál két órákor.

Mari gyöngéden ölelte át férjét, a mi meglepte; már rég nem látott annyi szeretetet szegény, elhagyott nejeinek szemeiben.

— Mennem kellett volna nekem is, mondá a nő hirtelen, van még idő?

— Már nincs, szólt Márton. És podgyászunk a vendégfogadóban? Előbb mért nem határozta el magadat. Főlemelte az apa kis lányát és magához szoritotta. Még egyszer átkarolta nejét és sietett fel a lépcsőn, mely a váróterembe vezetett.

Alig egy perc múlva egy éles fütty hallatszott. Mari megfogta leányának kis kezét és fájdalommal távozott.

— Azt hittem, hogy lekésik, mondá halkan s gyorsan sietett az utcákon keresztül.

(Folyt. köv.)

nyújtott előnyöket a magyar-francia biztosító társaságnál, a közönség.

Alig néhány éve áll fenn a magyar-francia biztosító társaság és már is rendkívül elterjedt üzletköre, biztosításainak száma ugyanazon időszak alatt messze tulszárnyalja a legrégibb idő óta fennálló társulatokét és tanusított — az ügyfelek által ismételt tapasztalt — méltányossága, előzékenysége még mindig új és új ügyfeleket hódít. A társulat élén álló szakférjak és kitünő gazdák, gazdag egyének nézetei és tényei a mai kor színvonalán állanak, megfelelnek a támasztott igényeknek és a várakozásnak.

Mint minden újabb dolognál, ténynél, találmánynál az előbb létezők hiányait lehetőleg felhasználják, illetve azok elhárításán, megszüntetésén fáradoznak és törekszenek. Így tett a magyar-francia biztosító társaság is.

A tapasztalat, a tudomány, messze, majdnem az egész világra terjedő üzletkör és tapasztalat által célszerűnek bizonyult új tényköriülmények és számítások figyelembe vételével állapította meg díjtételeit, feltételeit.

(Folyt. köv.)

Csongrádmegye törvényhatósági bizottságának a folyó évi május hó 13-án és következő napjain Szentesen megtartandó rendes közgyűlésén elintézendő ügyek tárgysorozata.

1. Alispáni féléves jelentés.
2. Fekete Márton főjegyző lemondása; ezzel kapcsolatban a főjegyzői állásnak választás utján való betöltése.
3. A közigazgatási bizottságnak 1885. év II. feléről a miniszterelnökséghez intézett jelentése.
4. Balogh János árvaszéki elnöknek a mult 1885. évről szóló jelentése.
5. Tanfelügyelői jelentés az 1884-5. tanévről.
6. A szegvári megyei épületek eladási ügye.
7. A nagym. m. kir. belügyminiszterium f. évi 1813., 2667. szám alatt kelt intézvényei a szentesi megyei szék-épület költségeinek fedezése és megyei pótdadó kirovása tárgyában. Ezzel kapcsolatban Schvartz Pál vállalkozónak a részére megszavazott 5000 frt segélyadomány kiadása iránti folyamodványa.
8. A nagym. m. kir. belügyminiszterium 65281-III. 85. sz. a. kelt intézvénye a megyei házipénztárról 1884. évről vezetett számadás felülvizsgálása tárgyában.
9. Ugyanannak 66277-885. sz. a. kelt intézménye a megyei gyámpénztár 1884. évi állásáról felterjesztett mérleg megvizsgálása tárgyában.
10. Ugyanannak 68816-885. sz. a. kelt intézvénye a megyei törvényhatóságnak a dohányművelő kertész és a dohánytermelő gazda közötti viszony szabályozása tárgyában alkotott szabályrendeletére vonatkozólag.
11. Ugyanannak 1258-IV. b. 86. sz. a. kelt intézvénye, a kilencesi védgát feltöltése ügyében 190. k. gy. 85. sz. a. hozott megyei határozat jóváhagyása tárgyában.
12. A m. kir. belügyminiszteriumnak f. évi 5359-IX. sz. a. kelt rendelete, melylyel a mindszenti árvatárnál behajthatatlanná vált 2007 frt 83 kr. leírása engedélyeztetett. Ezzel kapcsolatban az alispánnak 537-886. sz. a. kelt jelentése.
13. Ugyanannak 6071-III. b. 886. sz. a. kiadott rendelete a közművelődési és jótékonyági célokra kivetendő megyei pótdadó ügyében.
14. Ugyanannak 7185. VI. 86. sz. a. kelt intézvénye, melylyel a közlegelőkön, vagy a közös használat alá bocsátott gyepek és tarló földeken való legeltetés idejének szabályozásáról a megye közönsége által alkotott szabályrendelet jóváhagyása.
15. Ugyanannak 11641. sz. a. kibocsátott körrendelete, a szatmármegyei Sályi és Rápolt községek árvíz által károsult lakosai felségélyezését célzó könyöradományok gyűjtés tárgyában.
16. Ugyanannak 11945. IV. b. sz. a. kelt intézvénye, melylyel Kéri János sándorfalvi lakost az iránti fellebbezésével hogy Sándorfalva község képviselőtestülete 1885. évi június 19-én hozott határozata érvényen kívül helyeztessék — elutasítja.
17. Ugyanannak 16127. VI. sz. a. kelt intézvénye, melylyel a megye törvényhatósága által a szüretelés idejének meghatározása tárgyában alkotott szabályrendeletet módosítás végett visszaküldi.
18. Ugyanannak 17607. IX. 86. sz. a. kelt intézvénye, a felgyői árvapénztári hiány megtérítése iránti kereset megindítása tárgyában.
19. Ugyanannak 56675. VI. b. 885. sz. a. kelt intézvénye, Csongrád város 1869—1871. közpénztári számadásaira vonatkozó számadói felelősség megállapítása ügyében.
20. A nagym. m. kir. honvédelmi miniszterium 229.

X. 86. sz. a. kelt intézvénye, a loavató bizottságoknak az 1886. évre leendő megalakítása tárgyában.

21. A nagym. m. kir. közm. és közl. miniszterium 1507-886. sz. a. kelt rendelete, az elhagyott peresórai töltesnek örgróf Pallavicini Sándor részére leendő átadása és kijavítása tárgyában.

22. Ugyanannak 6812-86. sz. a. kelt rendelete, melylyel Fekete Márton a Vidra és Csukás erőkben összehyűlő belvizek rendezése céljából kinevezett kormánybiztos, ezen állásától felmentetik.

23. Ugyanannak 1437-86. sz. a. kelt intézvénye, melylyel a mindszei lakosságnak a mindszei róvnél díjmentesen való közlekedhetése tárgyában a megye közönsége által 21-83. sz. a. hozott határozatot jóváhagyja.

24. Gróf Károlyi Sándor megkeresése, melylyel a csongrád-felgyői és csanyi-peresórai öblözetnek egy vízvédelmi társulattá alakítása ügyében megejtendő tárgyalásokba a megye részéről küldöttséget kér kirendeltetni.

25. A közg. bizottság javaslata, a megyei közmunka szabályrendelet módosítása tárgyában.

26. A megyei építkezési szabályrendelet tárgyalása.

27. A kéményseprési iparról alkotott szabályrendeletnek a községektől beérkezett nyilatkozatok figyelembe vételével leendő tárgyalása.

28. Csongrád megyének az ebtartásra vonatkozó szabályrendelet tervezete.

29. A megyei 1885. évi számadásnak elbírálása.

30. A beregmezei magyar közművelődési egyesület jelentése az 1884-5. év II. feléről, az egyesület céljaira tett alapítványi összegek felsorolásáról.

31. Brassó megye közönsége az 1871. XVIII. t.-c. 103. §-ának módosítása tárgyában, az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát pártolva végett megküldi.

32. Veszprém megye közönsége, az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát, melylyel mindazon községekben, melyekben a tagosítás még eddig meg nem történt, annak záros határidő alatt leendő megindítását kötelezővé tétetni kéri — pártolva végett megküldi.

33. Arad megye közönségének a törvényhatósági tisztviselők kinevezése iránt alkotandó törvényre vonatkozólag, az országgyűlés képviselőházához intézett felirata.

34. Heves megye közönségének a köztörvényhatóságok rendezése tárgyában az országgyűlés képviselőházához beterjesztett kormányi javaslat ellen a képviselőházhoz intézett felirata.

35. Zemplén megye közönségének hasonló ügyben az országgyűlés képviselőházához intézett felirata.

36. Nógrád megye közönségének a közigazgatási hatóságok által tanúként beidézett csendőrök illetményeinek honnan lehet fedeztetése tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett javaslata.

37. Szentes város közönségének az országos heti- és napi vásárok alkalmával szedendő helypénz vagy állás-bérekre vonatkozó módosított árszabálya.

38. Szentes város közönségének a gyalogjárdákon való közlekedési akadályok megszüntetése tárgyában alkotott szabályrendeletét jóváhagyó 8-886. sz. határozata ellen több szentesi lakos által beadott fellebbezvény.

39. Dorosma, Horgos, Tápé, Algyő és Sövényháza községeknek a postai pénzes levelek és értékküldemények átvétele és kezelése tárgyában alkotott szabályrendeletei.

40. Derékegyháza község szervezeti szabályai némely szakaszának módosítása.

41. Csany községnek az éjjeli őrség szervezése tárgyában alkotott szabályrendelete.

42. Szegvár község képviselő testületének egy jegyzői állás szervezése iránt hozott határozata s Bécsy Sándor ottani községi jegyzőnek ezen határozat ellen bejelentett fellebbezése.

43. Tápé községben létesített takarékmagtári kölcsönpénztár rendeltetése és kezelése tárgyában alkotott szabályrendelet.

44. Tápé községnek az utcai járdák létesítése iránt alkotott szabályrendelete.

45. Dorosma város közönségének a községi kezelés alatt lévő jótékony alapítványi pénzek kezelésére vonatkozó szabályrendelete.

46. A csongrádi járás szolgabírójának jelentései a kistéleki jegyzői állások javadalmazásainak megállapítása és a II. jegyzői állás betöltése tárgyában.

47. A szentesi ipartestületnek módosított alapszabálya.

48. Stammer Sándor alispán jelentése a székházépítési alappénztár részére más pénztárakból kiegészítésként utalványozott összegekről.

49. Ugyanannak jelentése az egyes tisztviselők részére általa utalványozott fizetési előlegekről.

50. Az alispán jelentése a szegvári 1883. évi szegény-ápolási pénztári tartozások behajtása iránt tett intézkedésekről.

51. A megyei számvevőség jelentése a megyei alapítványi pénztárt alkotó tőkék felosztása és elkülönített kezelése tárgyában.

52. A megyei számvevőség jelentése, melylyel a megyei betegápolási alappénztár 1886. évi járulékaul az egyes községekre kirovandó összegek kimutatását beterjeszti.

53. A megyei szükségletek beszerzésével megbízott küldöttség jelentése.

54. Csemegi Antal csongrádi j. szolgabíró jelentése a Csongrádon behajthatlannak bizonyult 12926 frt 46 krnyi községi adó leírása tárgyában.

55. A tiszáninneri j. szolgabíró jelentése Öttömös pusztának melyik községhez leendő csatoltatása tárgyában.

56. A megyei pénztári tisztség jelentése, melyben az 1885. évi házipénztár lezárása alkalmával maradványként mutatkozott 1199 frt 13 krt a megyei tartalék-alap javára beutalványozni kéri.

57. Csongrád városnak az 1886. évre utólag összeállított költségvetési előirányzata.

Ezzel kapcsolatban Bagi József és társai csongrádi lakosoknak, Csongrád város 1886. évre szerkesztett költségvetését jóváhagyó 80-885. sz. képviselőtestületi határozat ellen beadott fellebbezése.

58. A horgosi Kárász Anna-féle alapítványnál a folyó évben megürelendő alapítványi ösztöndíjas helyek betöltése iránti intézkedés.

59. Szentes város tanácsának előterjesztése a város és Zsoldos Sándor szentesi lakos között ingatlan birtok felett létrejött adásvételi szerződés jóváhagyása tárgyában.

60. Szentes város kérelme a közte és Zsoldos Ferenc között ingatlan birtok adásvétele felett létrejött szerződés jóváhagyása tárgyában.

61. Ugyanannak kérelme több szentesi lakosokkal ingatlan adásvétele felett kötött szerződések jóváhagyása tárgyában.

62. Csongrád város kérelme a közte és Kohn Jakab, ugy ennek neje Böhm Johanna között ingatlan birtok felett létrejött csereszerződés jóváhagyása tárgyában.

63. Ugyanannak kérelme a kincstár részére dohánybevéltő hivatal és raktárhelyiségül átengedett terület felett kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.

64. Csongrád város kérvénye a dr. Hevera Mártontól vett iskolatelekre vonatkozólag kötött adásvételi szerződés jóváhagyása iránt. Ezzel kapcsolatban a csongrádi kir. járásbírósg, mint tekkönyvi hatóságnak 403-886. sz. a. hozott végzése.

65. Kistelek községnek kérelme, több kisteleki lakosokkal ingatlanok adásvétele felett kötött szerződések jóváhagyása iránt.

66. Kókay Pál m. árvaszéki ülnök lemondó levele a számbíró bizottság elnökségéről.

67. Mihály Pál m. állatorvos folyamodványa pótdíjazás iránt.

68. Vutsák Sándor alispáni fogalmazó kérvénye 100 frt segély kiutalványozása iránt.

69. Katona Ferenc szolgabírói volt szolgáló özvegyének halálzási kegydíj kiadása iránti folyamodványa.

70. A szolgabírói hivatali szolgálók folyamodványa fizetés javítás iránt.

71. Józsa István megyei hajdu folyamodványa, a másoló-gép melletti állandó kisegítő munkásjágrt, jutalomban leendő részesítettése iránt.

72. Bozó Károly csanyi volt tanító özvegyének nyugdíjaztatási ügye.

73. Hoics János Mindszent községi tanítónak nyugdíjaztatási ügye.

74. Sövényháza, Mágocs és Derékegyháza községek törvényszerű fennállása tárgyában adott szolgabírói jelentések.

75. Dudás Béla dorosmai lakos fellebbezése Dorosma város képviselőtestületének az ottani r. kath. plébános megválasztása ügyében 45-85. sz. a. hozott határozata ellen.

76. Ugyanannak fellebbezése, a dorosmai alapítványi pénztár megvizsgálása következtében Dorosma város képviselőtestületének 3-886. sz. a. hozott határozata ellen.

77. Réti Ferenc csongrádi lakos fellebbezése a csongrádi 1886. évre érvényes virilis bizottsági tagok névjegyzékének megállapítása tárgyában, Csongrád város képviselőtestületének 1-886. sz. a. hozott határozata ellen.

78. Kálmán Mihály és társai szentesi lakosok fellebbezése, melyben Szentes város közgyűlésének 7. sz. határozata feloldásával, a vadászterületek után befolyt jövedelemnek birtok aránylagos felosztását kéri.

79. Tekulics János Csongrád városi volt számadónak fellebbezése a Csongrád városi képviselőtestület által hozott mult évi 70. sz. közgy. végzés ellen.

80. A szegedi kir. telek. törvényszéknek tulajdonjog bekebelezése iránt 1505-886. sz. a. hozott végzése Tápé község, Révész János és neje Molnár Rozál ügyében.

81. Szluha Imre mindszent-tömörkényi lakos kérvénye nemességi bizonyítványának kiadása iránt.

82. Döme Rozál férj. Tóth Istvánné mártélyi lakosnak mint néh. Döme Teréz egyik örökösének kérvénye a nevezett örökösök hagyatékát képező 33 frt 49 kr. tőke és kamatainak kiadása iránt.

83. A számonkérő szék jegyzőkönyve.

84. A községektől beérkezett számadások elbírálása. Szentes, 1886. május 1.

Stammer Sándor
alispán.

Világfolyása.

Ha z á n k b a n a legfontosabb események közé tartozik most és mindenestire a legnagyobb horderejű kérdés a népfelkelési törvényjavaslat, melynek tárgyalását az országgyűlés immáron megkezdte a f. hó 4-én tartott ülésében. Ha ezt a törvényjavaslatot, úgy a mint van, elfogadják az országgyűlés, úgy a magyar állam polgáira nagy teher hárul, nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy háboru

esetén, a szükséghez mérten az ország összes fegyverfogható fiai, egészen a 42 évesekig fegyver alá szállíttatnak, de úgy, hogy 32—37 kiszolgált katonák, mint póttartalékosok tekintetvén, ezeket a hadviselés első mozzanata már fegyverbe szállít s ha a szükség úgy kívánja, hát külföldre is, a rendes sorhadi csapatokkal együtt kivihető. Ellenben a népfelkelés többi része korosztályonként és a szükséghez mérten hivatik be. Ugy látszik, hogy az országgyűlés többsége a törvényjavaslatot, talán némi könnyítést tartalmazó változtatással el fogja fogadni, bár nem tagadható, hogy a javaslat némelyek részéről heves ellenzésre talál. De elvégre is az ország biztonsága érdekében, a midőn Oroszország, a mi legnagyobb és természetes ellenségünk 10 millió katonát tart, meg kell hozni ezen, habár nagyon súlyos — áldozatot.

Pauler Tivadar elhalálozása folytán megüresedett igazságügyi székbe úgy látszik, hogy nem politikai egyéniséget akarnak ültetni; de az igazságügyminisztert az ország felsőbb birói karából szemelik ki. Folytak már ez irányban a tárgyalások is. Első sorban Karap Ferenc kir. táblai tanácselnök kapott meghívást az igazságügyminiszterségre, de ez nem fogadta el a neki felajánlott igazságügyminiszteri tarczát. Ennek folytán Szabó Miklós a kir. kuria másodelnöke nyert felszólítást.

A háboru veszélye a Balkán félszigeti események következtében még mindig nincs elhárítva Európáról. Görögország Európának elkenyveztetett ezen gyermeke, még mindig félszkelődik, folyton mást és mást gondol, hol lefegyverkezik, hol pedig nem, csak annyi bizonyos, hogy a hatalmak együttes felszólítására határozott és kielégítő választ, annál kevésbé megnyugtató, kötelező ígéretet nem tesz; hiában valónak bizonyult minden flotta demonstrációval való fenyegetés és épen mert Görögország ily nagyon félszkelődik, az összes nagyhatalmak megakarnak vele szakítani minden diplomáciai összeköttetést és már mint híre járt, a hatalmak összes képviselői elhagyták Athent, Görögország fővárosát s annak utána a nemzetközi hajóhad mindent meg fog tenni a görög flotta sakkban tartására és a görög kikötők elzárolására; de erre meg a görögök azt mondják, hogy nem igen félnek a kikötők elzárásától.

S z e r b i á b a n a velünk szomszédos és barátságos lábon álló országban a skuptsinai választások első fokban már megejtettek, de az eredmény annyira kétes, hogy nem lehet tudni, a kormány győzött-e vagy az ellenzék; mindkettő a magának tartja a győzelmet. Nekünk pedig nem közömbös dolog, hogy Szerbiában a mostani kormánypárt marad-e többségben vagy az ellenzék győzedelmeskedik, mert az előbbi hazánkra a békét és barátságot, az utóbbi a harcot és Oroszországot jelenti.

B e l g i u m b a n a munkás mozgalom még mindig nem ért véget; egyszer az ország egyik, máskor a másik pontjáról érkeznek nagyobb mérvű sztrájk-mozgalmakról hírek. Igy legutóbb a nivellesi kőbányák munkásai között tört ki a sztrájk s félnek tőle, hogy nagy kiterjedést fog nyerni. Általában még is úgy látszik, hogy a rend és nyugalom kezd visszatérni.

I g a z - e v a g y n e m i g a z, d e a z t m o n d j á k, hogy Oroszországban a nihilisták keze ismét kezd működni. Nevezetesen azt állítják, hogy a cár azért halasztotta el Krimiaiba, ezen legkedvesebbnek és leghűbnek hitt tartományába tervezett látogatását, mert a cár élete ellen szőtt nihilista összeesküvésnek jöttek nyomára; most pedig szintén a nihilisták gyujtogatásának tartják amaz erdő égését, mely Livádia — a cár legkedvesebb tartózkodási helye — megett már három nap óta lángokban áll.

A porosz országgyűlésen az egyházi törvényjavaslat van tárgyalás alatt, Bismark birodalmi kancellár ki akar békülni az egyházzal s ezért függeszti fel a kultur harcot s akarja visszaállítani a katolikus egyház szabadságát. E törvényjavaslat tárgyalása igen heves jeleket idézett már elő az országgyűlésen, különösen Bismark és Richter között.

Helyi és vegyes hírek.

— Dr. Wiener Márk ur, izr. hitközségünk ujonan választott képzett rabbija, tegnap, szombaton, tartá a zsinagógában székfoglaló magyar szónoklatát. Mi részünkről csak üdvözljük a hitközséget ezen választásáért nem csak azért, mert megértve a korintó szavát, magyar rabbit választott, hanem legfőképen azért, mert egy minden tekintetben kvalifikált s a művelt

társadalomban méltó helyet elfogad, annak díszére való egyént alkalmazott.

— **Mélyen megrendítő** — szapás érte közsgünk köztiszteletben álló Lipót urat, 3 éves f. hó 1-ső napján, a föld az után bekövetkezett halálával. Legyen könnyű a földön nyugodni, a földön pedig leljenek vigaszt a tudatban, a Mindenható végzése ellen csak a nyugodt megadása lehet segítség, s hogy ismerőseik, jó barátaik velük együtt osztoznak a bánatban. Az idő mindent gyógyító ereje legyen iránatos sziveikre.

— **Megyei közgyűlés** lesz a folyó hó 13-án, mely alkalommal, a lapunk más helyén közölt tárgysorozat szerint nem kevesebb mint 84 tárgy vár elintézésre, minek folytán a közgyűlés előreláthatólag az egész hét folyamán tartani fog, sőt aligha nem még a jövő hétre is marad elintéznivaló. A közgyűlés második s nem kevésbé fontos tárgya a megyei főjegyzői állásnak választás utján való betöltése leendő s ez valószínűleg még az első napon meg fog történni.

— **A közigazgatási bizottság** is ülést tart e héten, mint tudjuk szerdán délelőtt, ugyanaz nap délután pedig a számonkérésiek fogja megtartani a rendes feléves megyei közgyűlések előtt megtartani szokott ülését.

— **Zárt ajánlatok felbontása.** A regalejog, úgy a kurcaréti és tóalji földek kezelésével és hasznosításával fölruházott bizottság a kurcaréti s tóalji földek felmérésére, parcellizálására és térképezésére vonatkozólag beadott zártajánlatok ma délután fogja a község háza tanács-termében nyilvánosan felbontani, s a jelzett munkálatokat vállalkozónak kiadni.

— **Községi közgyűlés.** Községünk képviselő testülete szintén a mai napon fogja megtartani május havi rendes közgyűlését, a melynek bizonyára legfontosabb tárgyai a múlt évi közpénztári számadás és trachoma ügyben a kérvényezésre kiküldött bizottság jelentése leendő.

— **Halálozás.** Pauler Tivadar igazságügyminiszter meghalt. Temetése óriási részvét mellett ment végbe. A boldogult a szorgalomnak, a puritán becsületességnek volt mintaképe. Pályája változatos volt, de mindannyiszor magas polcon állott, majd legfőbb ítélőszéki bíró, majd az egyetemen büntetőjog tanára volt, majd közoktatásügyi- s azután ismét egyetemi tanár s most majdnem 10 év óta igazságügyminiszter volt, mint szónok, ritkította párját az országgyűlésen s hogy mennyire kötelességtudó volt, mutatja az, hogy bár már régen súlyos beteg, mégis halála előtt még néhány nappal is személyesen intézkedett. Pauler halála óriási veszteség nem csak Magyarországra, de az egész tudományos világra. A gyászszertartáson — a mi eddig szokatlan s mondhatni páratlanul áll, a polgárminiszter ravatalánál, a gyászszertartás alkalmával Ő Felisége a király is megjelent s az egész szertartást áhitattal végig halgatta. Eme királyi megjelenés bizonyítja lefényesebben az elhunyt miniszternek, a királyi trón, a haza és a tudomány körül szerzett érdemei nagyságát. A bánat és

közrészvételben politikai ellenfelei is kivétel nélkül osztoztak, s ez is annak bizonyosságát szolgál, hogy ott, a hol érdemek méltánylásáról van szó, a komoly, a hazafias ellenzék részéről sem létezik pártkülömbőség.

— **Betörés és lopás.** Valami cégéres gazember fájó pillantásokat vetett Móra István tanító ur ruháira, mert úgy látszik arra fáj a foga. Vakmerősége is volt elegendő, mert a betörést fényes nappal követte el, máskülönben az alkalom kedvezett, mert csütörtök volt. A most mondott napon ugyanis, míg Móra tanító ur egy másik tanyán látogatóban időzött, hegyeshalmi iskoláján az ablakok külső fatábláit kifeszítették, az ablaküvegeket bezúzták és ekkép az iskolába s azon keresztül a lakszobába behatolva, onnan a tanító urnak fekete szalon kabátját, egy új mosó ruháját, 2 darab inget, tajtékpipát és kesztyűjét elvitte. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Május, a virágok hónapja** rettenetesen csuful viseli magát. A szekrényekbe berakott téli kabátok visszakerültek, s még azokban is didereg az ember; szobáink erős fűtést kívánnak, hogy csak némileg is lehessen a napi teendőket végezni, különösen azoknak, kik íróttal dolgoznak. Az egész elmúlt hét oly hideg volt, hogy a legnagyobb remegés között vártuk mindig a reggelt, megtudandó, vajjon a természet egy retentő csapással nem tetézi-e be úgy is rengeteg sok bajainkat. Az aggodalom annál jogosultabb volt, mert a már nyári enyhe levegőt a napokon át dühöngött metsző északkeletiszélvihar valósággal jéghideggé változtatta, s több ízben havazott is. Az aggodalom, hála Istennek nem valósult, a remegést ismét a remény váltotta föl, bár azt hisszük, hogy a fejlődésnek indult növényzetet a hideg időjárás nagyon visszavetette s hajlandók vagyunk feltenni, hogy némi csekély károkat okozhatott is.

— **A drótos tótok,** kik hazánk specialitásai s egész Európát be szokták barangolni s még a ködös Angliában is próbálkoznak a szerencsével, Poroszországban — úgy látszik — nem valami kedves vendégek, vagy valami rozsz fát tehettek a tüzre, mert mint a porosz hírlapok közlik, Berlinből kiutasították.

— **Egy színész halála.** Az itt működött színtársulat egyik tagja, Nagy Károly a f. hó 3-án megtartott buesu előadásán még játszott, de a darab vége felé már rosszul lett, előadás után folyton nagy mennyiségű vért hányt, s a gyorsan előhívott orvos már csak azt konstatálhatta, hogy nincs remény, nincs gyógyszer a rég idő óta tüdővészben szenvedő ember életét megmenteni nem lehet s csakugyan 4-én meg is halt. Temetése — melyet a színtársaság köz-

adakozásból rendezett — 6-án ment végbe. Béke lengjen porai felett.

— **Irodalmi hírek.** Két életre való könyv hagyja el legközelebb a sajtót, a melyek mind-egyikére vettük az előfizetési felhívást. Mint-hogy pedig lapunk minden szépnek és jónak mindig barátja volt és marad, nem ajánlhatjuk eléggé, legközelebb megjelendő e két munkát a közönség és mivel szorgalmas és jó előmenetelt tanusító tanulók buzdítására is nagyon alkalmasak, az illető hatóságok szives figyelmébe. Az egyik előfizetési felhívást vettük Pósa Lajos urtól, a „Szegedi Napló“ belmunkatársától, a ki is „Gyermek versek“ cím alatt megjelendő könyvére hirdet előfizetést. Pósa Lajos neve annyira ismeretes már részint az irodalmi lapokban, részint pedig önálló könyvekben megjelent gyönyörű költeményeiből, hogy bővebb ajánlgatásra aligha szorul. De általában a könyv pártolása szempontjából mégis meg kell jegyeznünk annyit, hogy a gyermekköltészet nálunk még mindig elhagyatott s azért ezer örömmel kell üdvözlőnk, ha egy oly hivatott költői tehetség, mint Pósa Lajos, vállalkozik arra, hogy a költészet e paragon heverő mezejét illatossá tegye és örömmel kell ezt üdvözlőnk annál is inkább, mert az előfizetési felhívásban bírjuk Pósa ur azon ígretét, hogy ha a most megjelenő művét a közönség méltányolni fogja, úgy még menni fog: „beljebb-beljebb a szép virágos mezőn.“ A gyermek-versek című kötet mintegy 10 ivre fog terjedni és teljesen új költeményeket fog tartalmazni. A könyv izléses kiállításáról Bába Sándor kitűnő hírnévnek örvendő szegedi könyvnyomdája fog gondoskodni. Az aranyozott vászonkötésű könyv előfizetési ára 2 frt, az előfizetési pénzek Pósa ur nevére címezve, a folyó hó 1-ig a „Szegedi Napló“ szerkesztőségébe küldendők.

A másik könyv Siriraka Sándor pécsi tanító tollából jön s „A babonáról“ címet viseli és szánva van a magyar köznép és a serdültebb ifjuság számára. Nagyon helyesen mondja szerző az előfizetési felhívásban, hogy „nincs az igaz vallásnak, az erkölcsiségnek, a tudománynak s a művelődésnek veszélyesebb és megátalkodottabb ellensége a babonánál.“ Ezek a gyömok, a hol gyökeret vernek, onnét a művelődés, a jó erkölcsök utolsó csiráját is kipusztítják.“ Minthogy pedig szerző „A babonáról“ írt könyvében ezt a gyomot törekszik kiirtani, mi csak lelkesedni tudunk buzgó, de egyszersmind elismerésre méltó törekvéseért s azért a legmelegebben ajánljuk azt közönségünk pártolásába, de különösen az iskolaszék szives figyelmébe. Egy példány előfizetési ára 30 kr, öt példány egyszerre megrendelve 1 frt 20 kr. Az előfizetési pénzek szerző címére (Pécs, Ágoston-tér 1 sz.) május 20-ig beküldendők. A díszpéldányok ára 1 frt.

Felelős szerkesztők:

HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV.

Kiadótulajdonos:

AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

Hirdetmény.

A körös-tisza-marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat kunszentmárton-mindszenti gátszakaszán levő lucerna ez évi termése, valamint a gátmentén a külső ártérben levő, s a társulat tulajdonát tevő földek, nyári használatra leendő kiadása folyó hó 10-ikén fog megkezdetni, és pedig a következő napokon és sorrendben:

Folyó hó 10-én reggel 8 órakor a mindszenti határban, a szegfű csárdánál kezdve, aznap szakadatlanul folytatva a szegvári határig.

Folyó hó 11-én reggel 8 órakor a szegvári határnál kezdve, azonnapi teési magas partig.

Folyó hó 15-én a zalotai magas partnál kezdve azonnapi Bábocskáig. Ezen napon d. e. 9 órakor lesz kiadva a társulat tulajdonát tevő Farkas Lajos-féle bükényi szőlő ez évi használata is.

Árverezni kívánókat figyelmeztetem, hogy a bérösszegek azonnal a helyszínen kifizetendők.

Szentes, 1886. május 6-án.

Sima Ferenc, igazgató.

Biztosítás!

A tiz millió arany frank teljesen befizetett alaptőkével bíró és tiz millió arany frankot haladó különféle tartaléktőkével rendelkező

magyar-francia biztosító társaság

alólirott főgynöksége elfogad

tűz, jég, szállitmányi károk, ember életére és baleset elleni biztosításokat

a legelőnyösebb díj és feltételek mellett. Különösen ajánlható a jelen idényben a 6 éves jégbiztosítás, a 6-ik év ingyen biztosítatik.

A magyar-francia biztosító társaság
mindszenti kerületi főgynöksége.